

Taliánská historka *O původu manželky Maxe Švabinského*

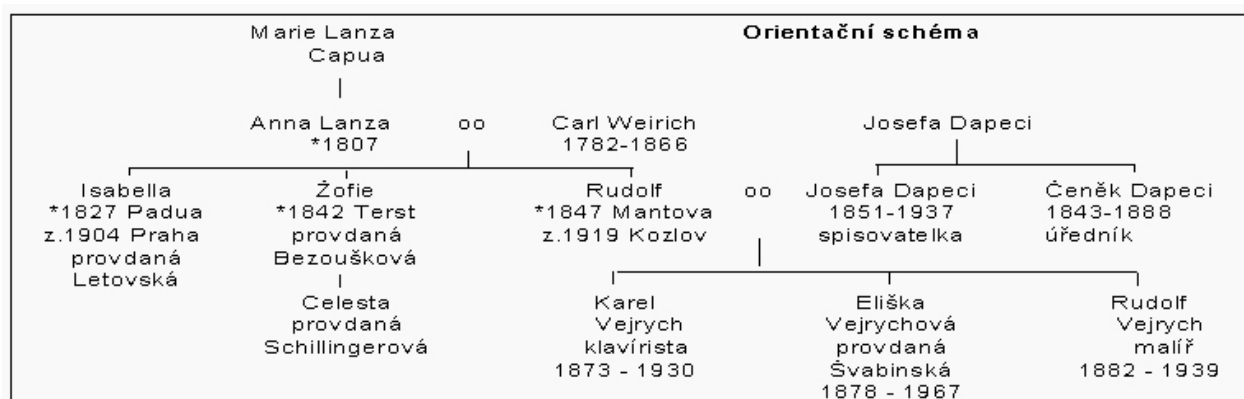
Na mapě Evropy při pohledu na nárt veliké italské boty nelze přehlédnout Vesuv. Spící sopka dýchá jen proužkem dýmu nad kráterem, ústícím přes osmnáct set metrů vysoko nad hladinou moře. Pod ní, v Neapolském zálivu, se nachází malebné přístavní městečko Capua. Tady žila Maria Lanza. Obvyklá ranní ospalost a podvečerní čilý ruch se pravidelně střídaly den za dnem a Maria se měla co ohánět. Vždyť její prvorozené Anně bylo sotva dvanáct. Přišla na svět právě na Nový rok 1807. Dále tři kloučci a ještě nemluvně, to byl její svět a její láska. Rytmus života v Capui náhle přerval výbuch nelítostného obra. Sopka dštila nekonečné gejzíry ohně a žhavá láva zalévala zem nezadržitelnými proudy. Kde narazila na vodu, tam se jen sloupy vařící páry zdvíhaly k nebi a voda mizela, jakoby jí nikdy nebylo. Hrůza objala celé pobřeží, nikdo nevěděl, kam až dosáhnou spáry probuzeného Vesuvu.

Pak ještě celé dlouhé týdny vyvěrliny vychládaly jen pozvolna a Maria Lanza oslovila svoje děti: “Ať mě Bůh netrestá, jestli je tohle dobré místo. Zem černá, spálená a vyprahlá, dlouho se tu nic neurodí. Oheň Vesuvu může vzplanout znovu a víc. Ochráním vás, půjdeme odsud dál, kde je víc bezpečí.” Tak se z těch smutných míst vystěhovala a usadili se v Neapoli. Brzy si i její děti zvykly na nový život v mnohem větším pobřežním městě.

V době rakouské okupace tam vojákoval Karel Weirich. Daleko od rodných Čech sloužil císaři pánu jako lékárník v armádním stejnokroji rakousko-uherského mocnářství. Nezůstal dlouho sám. Snad pro tu uniformu, nebo pro svůj neitalský zjev, okouzli již dospělou dívku z Capui tak, že se krásně zamilovaná Anna Lanza stala paní Weirichovou. Porodila tři děti, každé jinde: v Padově, Terstu a Mantově. Jejich italská anabáze nakonec přece jen šťastně skončila, když se usadili v Čechách.

Nejstarší dcera Isabella se v Praze dožila sedmdesáti sedmi let, Žofie žila v Nasavrkách. Rudolf Weirich, třetí potomek Anny Lanza, vedl svou rodopisnou cestičku také českou zemí. Ve Svitávkách si našel o čtyři roky mladší Josefku Dapeciovou (1851-1937). Stal se vozmistrem u dráhy tak významným, že doprovázel císaře Františka Josefa I. a další korunované hlavy při cestách v salonních vozech c. k. rakouské železnice. Z jejich dětí tři dospěly a dorostly v človíčky ne ledajaké. Pak už se rodina psala Vejrychova, pěkně po česku. Jejich babička Anna Lanza v té době už nežila. Také dědeček, c.k. Apotheker z Mantovy, rodem Rychnovák odpočívá od roku 1866 na vojenském hřbitově v Pouchově u Hradce Králové. Zemřel v únoru, necelých pět měsíců před prusko-rakouskou bitvou u Chlumu (3. 7. 1866), jak tenkrát “u Králového Hradce, lítaly tam koule prudce”. Vnuk Karel dorostl v klavírního virtuosa a stal se profesorem kišíněvské konzervatoře. Jeho bratr Rudolf Vejrych zůstává významnou osobností českého malířství. Nejmladší Eliška (rozená Vejrychová), spisovatelka, se po rozvodu se Švabinským věnovala tím víc literární činnosti. Takže vyprávění končí tam, kde se začalo. Její “Vzpomínky na mládí” obsahují také kapitolku “Taliánská babička”. Připomeňme si, že neměla s Maxem žádné děti. Dva velcí umělci, Švabinský a Vejrych, ač v jejich rodinách zůstaly trvale pevné příbuzenské vztahy, se tak pokrevního spříznění nedočkali.

Pramen: Křížová, Marie: Rodopis Dapeciů ze Svitávky v okrese Brno. Rodopisná práce na volných listech. Louny 1981.

Český malíř a grafik Max Švabinský (*17. 9. 1873, + 10. 2. 1962) odpočívá mezi jinými velikány na vyšehradském hřbitově. Každý z nás často v rukách mívá jeho překrásná výtvarná díla, totiž poštovní známky. Švabinský právem patří do všech encyklopedií, ale v nich se obvykle mnoho nepíše o jeho manželce, natož o jejím původu. Vzali se v roce 1900, žili spolu třicet let a zůstali bezdětní. Škoda, že se tak nemohl Švabinskému narodit potomek s příměsí italské krve, kterou zdědila jeho žena Eliška, rozená Vejrychová.